

Передплата
 «РУСЛАНА» вносить:
 в Австрії:
 за цілий рік . . . 30 кр.
 в п.ч року . . . 10 кр.
 на третій року . . . 5 кр.
 в місяць . . . 1-70 кр.
 За границею:
 цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвни ми очі і думи ми врозні: а не вольнем мплости і віри не вольмеш,
 бо руске ми сердце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свѣт о 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.— Рекламациі неопечатаніє вільні від порта.— Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

„В обороні народної карности і чести“.

(Δ) Під таким заголовком виступив давний редактор «Діла» директор Ол. Борковський у 81 ч. з відповідю на оборону пп. Т. Заячківського і товаришів (у 81 ч. Руслана).

Дир. Борковський признає, «що п. Барвіньський має для народної справи багато заслуг, що між ними є й дуже важні» — зазначає також, що «в его довголітній живій діяльності було також немало похибок а між ними й такі, що не остали ся без шкоди для народної справи і народної чести(?) або бодай спинили сю чи иншу користь».

Дир. Борковський запевняє, що скільки ему відомо, «ніколи, ніхто з его противників не перечив його заслуг». Отже, що до сего вельми помиляє ся, бо досить переглянути останні річники «Діла» і «Свободи» а можна впевнитися, що не тільки не признавано ему ніяких заслуг, а навпаки пятновано его яко шкідного ворога і видано виразний оклик: «нищити Барвіньського» оклик, який видають проти народних ворогів, оклик, під яким і теперішня редакция виступила проти него.

Щож до похибок п. Барвіньського, то дир. Борковський зазначає виразно: «я з моєї сторони злої волі їм не приписую», коли тимчасом дневникарство ему противне все накидало ся з тим поглядом на п. Барвіньського, що він ділав з заміром на шкоду руского народу і то не лише на політичній, але й на культурній і шкільній ниві.

Але й дир. Борковський, оцінюючи політичне становище п. Барвіньського, небогато відріжнює ся від нап. демократичного девникарства, бо іде за прийнятими там окликами і поглядами, основаними в значній часті або на непевних даних або навіть прямих видумках, наколи говорять, що «знає кожда дитина, що давніше послом робили его вороги руского народа» — досить згадати про тільки разів повторювану сплетню, що п. Барвіньський і его товариші не виступили проти воборчих надуживань в 1897 р. (гляди інтерпеляцію ним внесену), що він голосував за підвисшеним контингентом рекрутів (о чім «Діло» написало подібну як тепер нападливу вступну

статю), коли тимчасом п. Барвіньський лежав хорий у Львові! ітд. ітд.

Відома річ, що п. Барвіньського вибирали рускі щирі народовці-свѣшеники, селяни й міщани, за ним заявлялись на вічах, висловлювали ему і устно тамже і письменно подяки, (були оповіщені сі признаня печатію з підписами імен виборців). Але так само, як похибки і инших руских політиків нині ще не дадуть ся предметово оцінити, так само ми не певні, що колись і то може в недалекій будучині істория викаже, що було дійсною похибкою, а що ні, хоч нині не одно в пристрасти політичній пятнує ся шкідним і некорисним.

На таких отже основах робило ся роками цілими опінію проти п. Барвіньського, з окликом нищити его!

Теперішний же напад «Самозванці!» оправдує п. Борковський тим, що ніхто з виборців не домагав ся его кандидатури, що він сам накидає ся в останній хвилі проти д-ра Петрушевича і що нібито за те «Діло» на него напало.

Отже й в тім нема слова правди. Передовсім зазначити тут можемо на основі певних інформацій устних і письменних, що до п. Барвіньського звертали ся і письменно і особисто виборці-свѣшеники і селяни і міщани, щоби він кандидував дальше, на що він не давав їм притакуючої відповіді, позаяк не думав о тім. Колиж із боку тутешних его політичних товаришів почали наставати на се, а навіть ті політичні его товариші зголосили его кандидатуру так делегатам деканальним, як і Народному Комітетови з виразним зазначенєм, що домагають ся его поставлення на другий мандат округу Сокаль-Броди-Зборів, тоді виринула і по дневниках его кандидатура, котру пп. Романчук і др. Олесницький вважають пожаданною і позитивною, а навіть, на скільки ми знаємо, і др. Король в тім самім дусі висловив ся, бо мав нагоду і в соймі і в держ. раді пізнати ближше п. Барвіньського.

Дир. Борковський мимо того пише статю «в обороні народної карности і чести», якби тим одно і друге було нарушене! Вжеж сей округ є двомандатовий. Яко кандидата більшости поставив Нар. Комітет д-ра Петрушевича, лишаючи виразно другий мандат иншим сторонництвом. Просимо отже о

ясну і виразну відповідь, чи сей мандат призначений для д-ра Маркова або п. Гнєвоша, котрі до Нар. Комітету певно не зголошені, чи се проти народної карности і чести, котрої боронить дир. Борковський, що на сей мандат рефлектує п. Барвіньський, котрого кандидатуру зголошено до деканальних делегатів і до Народного Комітету і чи задля того годило ся з такими напастями накидати ся на п. Барвіньського яко мнимого „самозванця“?!

Просимо о ясну і виразну відповідь.

Пастирське посланіє.

(Конець).

Сумно було би, коли би на передвобочих зібранях, вічах, парадах, довірочних зборах, ніхто з нас не подумав о тім, що зі всіх народних справ, є справою найважнішою віра. Не лишайте сеї роботи самим отцям духовним, самі о то упоминайте ся, самі кандидатів на послів інтерпелюйте.

А при виборах тримайте ся своїх отців духовних, поступайте спільно з ними, бо лишень тоді здобудемо собі ліпшу будучність, коли з Богом будемо зачинати і коли християнска поміж нами любов зєднає Боже благословенство.

Вороги церкви засіяли поміж нас кукіль незгоди. Зловивши в свої сіти деяких з поміж наших людей, так їх собі зєднали і так відорвали від віри, що они місто Божій справі і справі народній служити, всіми силами працюють над розбитєм і розєднанєм і так вже слабих наших сил. А передовсім старають ся вас жиючих по селах християн поріжнити з вашими духовними отцями, свѣшениками.

Тому в книжочках і часописях своїх повторяють вічно, що свѣшеники то ваші вороги, та підюджують, підбурюють вас против наших духовних отців.

Як лишень щось можуть якому свѣшеникови закинути справедливо чи не справедливо на ціле горло кричати, що всі свѣшеники так поступають.

Не встидають ся брехнею і клеветою воювати. Ціла їх робота полягає на словах, а до того йде, щоби як найбільше людей поріжнити з свѣшениками, а відтак від віри відвести.

Не много, Богу дякувати, тих людей а ще менше мудрих між ними; все таки та робота і ті бесіди для вас більше чим для сьвящеників небезпечні.

Ріжно їх називають. Часом соціалістами, часом радикалами, а люди, котрі незнають добре, що ті слова значать тай не знають до чого та робота веде, часом записують ся до них, хотай і не записували би ся до них, если би їх лучше знали.

Соціалісти на цілім сьвітї то явні вороги церкви, котрі в кількох річах ложну і безбожну науку, противну християнській вірі розширяють. А між ними найвисшими проводирами жиди та масони, котрі пряво з Ісусом Христом та Єго св. церквою борбу ведуть.

Радикали, то знов такі, що через соціалістів збаламучені для них працюють та о однім лишень думають, щоби сьвящеників черпнати, прозивати, а людей з сьвящениками різнити.

А що свої цілі красно словами закривають, многих навіть найліпших туманять, та запрягають до своїх цілій.

Радикали много говорять і селянам на словах то много обіцюють, бо коштом їх хотїл би вийти в гору. До добробиту селян в нічїм найменшїм не починають ся, противно хотїли би їх звести на робітників рільничих. Дятого похваляють пиянство і всякі налоги, щоби селяни як найбільше задовжували ся і збували свої грунта та відтак вивлащені з всего ставали ся слїпим орудем в їх руках.

Суть тому противні, щоби селяни набували на власність землю, а ту землю, що селяни посїдають, хотїли би їм радикали відобрати і віддати на власність громад та повітів. Від року проти того, що говорили і писали, накликують до парцеляції двірських обшарів, хотай на правду нігде такої роботи не заводять, а йде їм лишень о то, щоби тим кличем селян до себе притягнути.

А до того буває і таке, що не один молодик, що то троха в школах бував, але їх не скінчив, такий став ся бутний та пустий, що конче хоче за мудрійшого та старшого в селї уходити. От так як яйце, що хоче бути мудрійше від курки.

Иноді знова таке буває, що розпусники, пияки і злодії хотять закрити погань свого житя тай себе радикалами або соціалістами називають.

Кождий мудрий чоловік ясно порозумів, що з такої муки не буде хліба.

Певна річ, що поміж отцями духовними є ліпші і гірші, бо легко чоловікови спїткнута ся тай согрїшити, тому не раз може бути, що не один закид зроблений якому духовному отцю буде і справедливий. Але щоби всі сьвященики в цілім краю мали бути ворогами народа, то вже як Бог на небї — клевета і неправда.

Для християнина, що хоче жити і умирати в Божїй ласці, потреба сьвященика, бо лишень сьвященик може грїхи відпустити, удїляти св. Тайни, від-

правляти Службу Божу і всякі церковні служби.

А коли іде також о дочасне добре, то трудно би і зчислити, кілько то хосенних і добрих уставів завели духовні отці по ріжних селах.

Хиба рідко де знайде ся яка крамниця, яка каса, громадский шпихлїр або і читальня, котрих би не був основа сьвященик з вірними.

А як де забракне сьвященика, то люди без него і ради собі не дають.

А в кілько то селах прилучених люди бажають від лїт мати свого сьвященика; вжеж то не є знаком, щоби сьвященики мали бути ворогами народа.

Не дивота, що троха всюда мають сьвященики своїх противників та ворогів. Бо сьвященик на те поставлений, щоби людей відводив від злого, а до доброго напроваджував, щоби поучував, а в разї потреби картав. А те не всім подобає ся.

Робота сьвящеників не може в смак бути всім. Одні послухають, приймуть науку та пораду тай підуть дорогою Христовою, дорогою вічного спасеня, а другі не хотять доброї ради послухати та нарікають, тай ворогують против сьвящеників.

А до того придасть ся, що оден, другий сьвященик в дечїм зле поступить а инший знов має таку остру вдачу, що собі людей і безвинно зразить.

Але вороги наші з того всего користають, щоби незгоду, роздор засїяти.

Їм не іде о добро народа. Їм залежить лиш на тїм, щоби будь-що-будь ділити і різнити.

Знають, що як лишень порізнять сьвященика з вірними, легко відірвуть їх від церкви, а відтак і від християнської віри.

Тай такий мають розказ з гори, від своїх проводирів жидів і масонів, що мають працювати против віри християнської.

Не слухайте, дорогі Брати, таких людей, держїть ся сильно св. віри, тримайте ся з своїми сьвящениками, тримайте ся разом, усі спільно як оден муж і не позвольте нікому себе ділити, бо в злуці, єдности, любови наша сила.

З Богом зачинаймо важне діло, в так важну хвилю в нашїй історїї, а Бог буде нам благословити.

Львів, в січні 1907.

† Андрей
митрополит

† Константин
Епископ

† Григорий
Епископ

Свобода зборів і слова.

(X) Політична боротьба викликає звичайно пристрасти і розгоряченє умів, однак при всім тїм повинна бути повна свобода зборів як і свобода слова збережена. Найвисше культурно і політично розвитий в Европі нарід Англичани, котрі вельми переняті духом конституційної свободи, бережуть вельми і високо цїнять свободу зборів і свободу слова. У инших народів західно і середньо-європейских також не раз доходить до вельми завзятої і пристрастної боротьби в полі-

тичних справах, одначе хиба виїмково лучають ся події, щоби бесїдника не допустили до вислову своїх поглядів і переконань політичних, або щоби розбиди збори.

В Австрїї, де вперше входить в жите загальне право виборче, де вперше широкі верстви народні покликані до участі у виборах до державної ради, предвиджувало законодавство, що політично-національні, суспільні, клясові і ин. ріжницї, як і ріжний позем просьвіти в тих широких верствах може довести до великого заостреня, розяреня і пристрасти і тому установлено в новім законї виборчїм строгі кари на таких, котрі би обмежали або спиняли свободу зборів і свободу слова, допускали ся насилю, зневаги, а навіть погроз звернених до осіб, які виступають яко бесїдники на зборах. Навіть розповсюджуване ложних вістей при виборах підлягає карі.

Тимчасом те, що деінде бувало рідким, виїмковим случаем, а тепер імовірно наслідком згаданих законних постанов карних не повторить ся, починає ставати на жаль правилом. Розбиванє зборів, перебиванє бесїдникам криками і иншими способами не належить зовсім до виїмок, а недавно в Стопчатові, де виступив др. Дудикевич, дійшло навіть до такої метушнї і биятики, що побитий др. Дудикевич прихильниками д-ра Трильовского звернув ся з жалобою до держ. прокураторїї. Ми зовсім не належимо ані до прихильників д-ра Дудикевича ані д-ра Трильовского, одначе таке поступованє осуджуємо яко насилю, яко нарушенє свободи зборів і свободи слова, отже й конституційної свободи, котра повинна бути дорога кождому вольнодумному чоловікови. Так як свого часу осудили ми строго напад москвофільских палочників на Замковій Горі у Львові на укр.-руську молодїж академічну, так само осуджуємо також поступок учасників віча в Стопчатові. Ведїм боротьбу остро і завзято, але прилично, аргументами, правдою і переконуванєм противника, а не пястуком і палкою. Сеж не личить людям культурним і кидає сумне сьвітло на позем просьвісний тих широких верств суспільних, котрі ми повинні образувати а не понижати до ролї диких худїганів.

Новинки

— Календар. В середу: руско-кат.: Антина; римо-кат.: Георгія м.; — В четвер: руско-кат.: Василя ісп.; римо-кат.: Марка еп.

— Продовженє ванацій в середних школах. Міністер просьвіти зарядив, аби шкільний рік 1906/7 в середних школах, учительских семінариях, промислових, торговельних і споріднених з ними школах там, де доси кінчив ся аж 15. липня, вкінчив ся сего року виїмково в суботу 6. липня, під тою условиною, що научний матерїал вичерпає ся до того речинця та що не буде перерв в науці з причини спеки. Сей розпорядок є важний више на сей рік. Остаточне рішенє що до постійної зміни речинця ферїя видасть ся аж по укінченю дотичних дослідів.

— Руский язык урядовий ухвалили завести у себе дальше отсі громади: Вулька (пов. Бережана 31), Хлібовичі великі (пов. Богородчани 25), Трибухівці (пов. Бучач 31), Воля добро-станська (пов. Городок 18), Ясениця сіль-

на, Вацовичі і Святинка (пов. Дрогобич 20; в обох останніх громадах староство засиєтувало ухвалу), Луги (пов. Долина 20), Кулява і Воля кунинська (пов. Жовква 17), Сулятичі (пов. Жидачів 24), Сенягівка (пов. Збараж 33), Лядке велике і Лядке мале (пов. Золочів 25), Красів (пов. Львів 29), Глібовичі свереки і Коростно (пов. Перемишляни 19), Склад сільний (пов. Перемишль 21), Мужилів, Славутич і Шумляни (пов. Підгайці 29), Мелна (пов. Рогатин 48), Барані Перетоки, Волиця комарева, Ільковичі, Конотопи, Опільсько і Скоморохи (пов. Сокаль 48), Сілець пов. Станиславів 22), Яблонів (пов. Турка 33), Давидківці (пов. Чортків 13), Грабовець (пов. Ярослав 10). Всіх громад, що ухвалили завести руске урядоване, зголошено доси 1315.

— **Тверезість по селах.** Доносять нам, що селяни в Красові і Раківці, львівського повіта, зареклись пити в часі великого посту всякі алькоголічні напитки. Стало ся се по горячій і пориваючій проповіді місцевого пароха о. Яцкевича. Свого приреченя додержали всі селяни і певно, що мало хто з них по Великодних святках поверне до горівки.

— **3 українських театрів.** М. Кропивницький по відпустці вступив знова до театру і грає під сю пору в Харкові. На своє бенефісове представлене дня 21. с. м. вибрав „Запорожця за Дунаєм“ і виступив в ролі Караса.

В „театрі грамотности“ в Києві грає тепер трупа д. Садовського. З поміж останних вистав відмічує київська „Рада“ „Наталку Полтавку“ і „По ревізії“, які найліпше відграно.

— **Передвиборчий рух.** „Нар. Комітет“ затвердив кандидатуру д-ра Володимира Загайкевича зі Львова на міський округ Жовква-Рава-Белз-Сокаль.

П. Іван Коссак, проф. учит. семінарії в Коросні, просить нас опоністити отсю заяву: „На вічу, яке відбуло ся в Сяноці дня 21. цвітня 1907, я дофнув свою кандидатуру на округ виборчий ч. 51, а се з тої причини, аби через розбите голосів руский мандат не дістав ся в невідповідні руки.“

— **В справі веденя карних розправ.** Міністер судівництва видав до всіх президентів висшх краєвих судів розпоряджене в справі веденя розправ в карних справах. Се розпоряджене навязує до давнішого розпорядженя з часів міністра судівництва Шенборна, в яким признано невластивим і незгідним з повагаю виміру справедливости, коли із судейского стола падуть замітки, які не належать до річи, коли пускаєсь дотени на кошт обжалованих чи свідків. Отже теперішнє розпоряджене

пригадує насамперед тамто а то по причині нетактовного і невластивого поведеня председателів трибуналів у многих випадках в останних часах. Таким председателям радить міністер судівництва спокійне та річеве ведене розправ і остерігас їх, щоби не понисували ся при розправі своїм дотепом або дияектикою та щоби способом ставленя питань не пробували ставати ся інтересованими. Дальше дуже поважно упоминає міністер судівництва управителів розправ, щоби не приступали до розправи з поглядом заздальгідь уже виробленим і не відносили ся до обжалованого як доказаного виновника. Всякі такі прояви і звичай міністер осуджує і велить поборювати, коли судівництво хоче удержати довіре до виміру справедливости. А вже в цілим натиском приказує міністер судівництва беречи тайни приватного й родинного житя. Председателі розправ не сьміють витягати події та факти з приватного й родинного жатя свідків чи обжалованих, коли ті події не вяжуть ся найтіснійше зі справою, яка є предметом розправи. Міністер пригадує, що публіковане понижаючих фактів з приватного житя заборолене карним законом, а судейска саля там менше може бути місцем, де ту заборону сьмів би хтось ломити. Тим унімненем міністер справедливости доторкуєть найтемнійших сторін з процесів о обиду чести і немов пятнує ту причину, задля якої в Австрії обиджений так нерадо звертаєсь ся до судів о сатисфакцію. Буває часто, що для виясненя одного часто дрібного факту, судья розглядає і критикує ціле жите не лише обжалованого, але й жалобника або свідків, хотяй се зовсім не належить до річи і зовсім непотрібно втаємничує жадну скандалів публіку в приватне жите людей, які стають перед судом. Що так діє ся, се не вина закона, лише невідповідного способу веденя розправ.

— **Нова а дешева будова хат.** Під сим заголовком помістив д. Гр. Кузьма в 4. ч. „Економіста“ з 1907 р. статейку дуже на часі, бо в весяюю починають ся будови нових домів по селах і містах. Автор замічує, що в Золочівщині покривають даха цементовою дахівкою і звертає увагу, що можна в них ставити й стіни. На стіни між мурованими стовпами можна уживати соломяних плит, про які автор ось що пише: В остатнім році показали ся у Львові соломяні плити, котрі якийсь вірменин Моссопа на улиця Кохановского під ч. 40 виробляє, і в тих то плит соломяних вже у Львові середні стіни роблять, а суть они легкі, теплі і дешеві. Виріб тих плит дуже простий, бо робить ся їх так як

мату, іно що солону ліваром стискає, дротом вяже та робить їх грубші як мати от так на 5—6 сантиметрів (великість одної плити може мати метр квадр.). Плити ті, вже в наслідок сильного стисненя соломи, суть огнетривалі й не палять ся: в стіни їх уставляєсь в той спосіб, що вже в стовпах мурованих лишає ся місце, ровець, в котрий би така плита заходила, хоч можна їх й цвяхами до риглів, які від суфіт до фундаменту сильно уставляє ся, прибити: потім виправляє ся ті плити з обох боків вапном, глиною або гіпсом, чим хто може, і в той спосіб дістає ся дуже теплі стіни. Если такі стіни вже у Львові споряджують, то чомуж не можна би їх і по селах позаводити, де є подостатком соломи, головного матеріалу до їх виробу, під рукою.

— **Іспити зрілости в учительских семінариях** відбудуть ся в отсих речинцях: в мужеских семінариях: у Львові устний приватистів 10. мая, абітурієнтів заведеня 1. липня; письменний іспит абітур. завед. назначить дирекция, а приватистів почав ся; — в Самборі устний абітурієнтів 14. червня, приватистів (ок) 25. червня; письм. іспит назначить дирекция; — в Сокалі устний 21. мая, письменний почав ся 22. червня; — в Станиславові устний абітурієнтів 15. мая, приватистів(ок) 8. липня; письм. абітурієнтів означить дирекция, приватистів почав ся; — в Тернополі устний приватистів(ок) 15. мая, абітурієнтів 6. червня; письменний абітурієнтів назначить дирекция, приватистів почав ся 22. с. м.; — в Заліщиках устний приватистів(ок) 17. червня, абітурієнтів 5. липня; письменний назначить дирекция; — в Коросні письменний 21. мая, устний 3. червня. — В жіночих семінариях: в Перемишлі устний іспит приватисток 21. мая, абітурієнток 14. червня, письменний приватисток почав ся 22. с. м., а абітурієнток назначить дирекция; — у Львові устний приватисток 15. мая, абітурієнток 1. липня, письменний як в Перемишлі; — у Львові в приватній уч. семінарії п-ї Стшалковской письменний 21. мая, устний 10. червня.

— **3 залізниць.** Оголошене тут письмом з дня 28. січня 1907 предложене речинця доустави для всіх посилок товарових переходячих через стації в Галичині і на Буковині зносить ся на підставі телеграфічного розпорядженя ц. к. міністерства залізниць з дня 16. цвітня с. р. ч. 64 з днем 15. цвітня 1907. Натомість позістає дальше в силі продовжене речинця достави о 4 дни для посилок поспішних в руху зі стацією Краків і з залізницею локальною Краків-Кодмирів.

Матеріяли до історії зносин Галичан

з Буковинцями.

30)

Рік 1866.
Ч. 13.

Лист Івана Латоровського до Із. Воробієвича, писаний 1866 р.

(Дальше).

Оттакъ ласкавий Добродію, Батьку Нашъ Ріднесенький! Посилаю по 10 прим. обохъ вип. і 10 пр. Тараса і Роковани. — По одному пр. посвящаємо Вамъ Добродію въ знакъ нашого шанованя і любови козачої. Решта просимо пустити міжъ добрі люди, особливо міжъ тую сердечну молодіжъ у Сучаві, міжъ красавиці білолиці чи то на празнику чи де у гостині.

- а) пр. кождою вип. Шевч. стоить 50 кр.
- б) пр. Роковинъ „ „ „ 15 кр.

Описъ, якъ наші Віденьскі Братя відправили сиоминки за батька є у Рус. Тожто гарно пописались Братя любі! Шкода що листу при собі не маю відъ одного зъ Відня; тамъ описує вінъ всѣ подрбно. Я читаючи плакавъ зъ радости та втіхи.

Зновъ мвині тра до річи вернутись. Вдаємо Шевч., задумалисьмо видавати що року календарь, альманахи а ще особливо книжки популярні. Теперъ ще євнчий часъ євнчі люди

— а дасть Бігъ діждати такъ за 2 літа будемо і газету видавати. Булибсьмо і на сесь рікъ видали Калєнд. — Такъ про Мету ні.

На будучий рікъ то мусять бути і то ще въ осни. Проте просимо о ласкаву пораду въ тімъ вгляді, о показъ всіхъ вимогъ такого діла, а особливо о потрібній матеріяль.

Знаєте но Добродію що ми задумали? Відомо Вамъ певни про Коломийський „Голосъ нардній“. Ми хочемо го зробити своєю газетою. До нашихъ писавъ ред. і просивъ о дописи. — Про те ми удаємося зъ прозьбою до Васъ Добродію, будьте такъ ласкаві присилайте любі намъ Ваші твори до насъ, а ми переписавши будемо і тамъ їхъ зі своїми дописами засилати. Добре би було, абиєте Панъ Отченьку змінили свій псевдонімъ, бо єго вже майже всі знають. Такъ підъ такимъ іменемъ будемо Ваші твори друкувати одні въ голосі Нарднімъ, другі въ календаряхъ, въ Альманахахъ і осібнихъ книжкахъ.

До сего часу Слово ще недрукує Вашої розправи о пісняхъ нарднихъ. Шкода би була, якби запропастилась. Поснитатися би п. р чому не друкує, такъ відповівъ би, же неотримавъ. Отожъ най Добродію Ласкавий поспитають ся чи вінъ ю отримавъ. Скоробъ вотакувавъ, то можнабъ ю відібрати; най не гине у лихихъ рукахъ. А великабъ була шкода. Може Панъ Отченьку маєте оригіналъ — то просимо о такий. Лихі люди, то і лихі у

нихъ руки. Кільки бо то пішли марни нашого слова-золота?... Головацький немігъ ту видати пісні нардні позбирані народолюбцями — але піславъ їхъ ажъ у Москву!... Такі то суть люди... Та хвалите Гда, ще не всі такі євнкі! Є душі добрі, якъ ангели; а тверді, якъ сталь! Ті полюбили свою матіръ цілимъ сердцемъ не повинимъ! Отожъ Добродію є кому любити своє питоме слово — все рідне.

Набалакавшись до волі та замисляючи попрачатись, прошу, просимо о ласкаву скору, відповідь та часту.

Теперже Виєсколоважаний Батьку Добродію прийміть ласкаво запевненя мого до Васъ глибокого уважаня, зъ котримъ къ Вамъ на завше зістаю найжичливей

Іван Латоровський,
богословъ ІV. р.

П. П. Братя Товариші здоровлять Васъ Добродію зъ козацька і засилають свої глибокі уклони і просять частійше їхъ молодечі душі такъ милдимъ вогнемъ загрівати. Пишіть Добронійечку часто та богацьо до насъ. У Львові ще незнають якъ довго будемо; нашъ ІV. то найдовше побуде ще до 10 латинь. Липця.

(Дальше буде).

— Дрібні вісти. Вчора по полудни відіхав зі Львова до Босни IV баталіон 80. полку піхоти зложений з около 500 жовнірів, родом переважно в Золочівщини. На двірці зібрала ся з тої нагоди товпа народу, кривних і знакомих відіжджаючих, дальше командант корпусу, всі офіцери 80. п. п., делегати всіх інших полків, які стоять у Львові і військова музика. В Босні буде розміщений сей баталіон в трех місцевостях північно-східної частини окупованого краю небалеко сербської границі, а се одна компанія в Дервент, одна в Добой, а дві в Дольній Тужні. — Коломийській бурмирет п. Кляскій зрезигнував зі свого становища.

— Репертуар руского театру в Перемишли (Сала „Народного Дому“. Початок 7 1/2 вечер Білети продає „Народна Торговля“).

Четвер 25. с. м. „Ревізор з Петербурга“ славновісна комедія в 5 діях Гоголя.

В суботу дня 27. с. м. „Галька“ опера в 4 діях С. Монюшка. Музика військова 77 п. п. Ціни місць підвищені.

Посмертні оповістки.

— О. Іван Стефанович, парох в Мильні, залозецкого деканата, упокоїв ся ненадійно дня 19. с. м. в 72. році життя а в 47. р. священства. В. с. п.!

— Денис Скноморовский, емер. народний учитель упокоїв ся дня 13. с. м. в Тернополи. В. с. п.!

Телеграми

з дня 23. цвітня 1907.

Прага. Цісар відвідав вчора стареньку матір кв. Фердинанда Льобковіца. Княгиня просила о авдиенцію, але цісар не позволив їй виходити і сам пішов до неї. Публіка владила цісареві при тій нагоді горячу овацію.

Відень. Католицкий дневник Reichspost доносить, що міністерський кабінет порішив екликати нову посольську палату на день 10 червня с. р.

Берлин. Vos. Ztg. доносить з Петербурга, що там кружляє чутка про розв'язане думи дня 30. цвітня с. р., та про оголошене того дня нового виборчого закону з обмеженням правом виборчим. Нова дума мала би зібрати ся по двох місяцях.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і каварія — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 22. с. м.: І. Сирисюк з Микулинець, о. Ів. Кузів з Городиша, Марія Черевко з Корчмина, Ал. Гичко з Дністрика Головецького, Ів. Тивовович з Відня, Авг. Комарницький з Тернополя, Мих. Смулка з Добрусьна, Ром. Левинський з Борислава, Вол. Шматера з Самбора, Михайло Стешин, Петро Карабін, Стефан Юськів і Данило Комар з Луки вел, о. Билинський з Русатич, о. Прухавський з Турки.

„РУСКА ЩАДНИЦЯ“ в Перемишли приймає вкладки щадничі щоденно в годинах урядових і опроцентує їх на 4% починаючи вже від слідуячого дня по дни зложеня які і процентують ся до послідного дня перед днем відобраня.

ВКЛАДКИ в „Рускій Щадниці“ можна складати особисто в касі товариства, почтовими переказами, листами грошевиими, чеками поштової щадниці, котрі Дирекция Щадниці на жадане безплатно достарчає, в філіях банку австро-угорського на рахунок „Рускої Щадниці“ в товариствах: „Взаїмного кредиту Дністер“ у Львові „Кравий Союз кредитовий“ у Львові і „Банк звязковий“ в Станиславові.

„Руска Щадниця“ уділяє позичок:

- а) гіпотечних, піврічними амортизаційними ратами платних на 5% на протяг літ 10—50 після вибору позичаючого;
- б) на льомбард ефектів на 5 1/2 %;
- в) на есконт векслів на 6% на векслі переказані за 3—6 місяців платні.

Справи позичок полагджуєсь можливо скоро.

Всяких інформацій і друків уділяє канцелярия „Рускої Щадниці“ ул. Косцюшка, Народний Дім I. поверх, щоденно безкорисно в годинах урядових від 9—1 год. кромі неділі і руских свьят.

Після § 14. устана „Рускої Щадниці“, через ц. к. міністерство справ внутрішніх затвердженого, вкладки в товаристві „Руска Щадниця“ в Перемишли надають ся до льокації капіталів пупілярних, фондацийних і т. п., має отже „Руска Щадниця“ обезпеку пупілярну.

Дирекция „РУСКОЇ ЩАДНИЦІ“ в Перемишли.

Трета часть Проповідий

на неділі і свята цілого року о. Петра Білинського вже вийшли і можна дістати у автора в Зарваниці, почта: Вишнівчик, також в книгарні Інститута Ставроп. у Львові; в книгарні Тов. ім. Шевченка у Львові; в книгарні В. Добошинського в Станиславові; в книгарні С. Комоньського (давнійше братів Яблонських) в Тернополи, по ціні 3 К за кожду часть.

Коктора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку

Гіпотечного

купувє і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї денним не числячи вїякої провїзії.

!Ж а ш е л ь !

Хто на него не звертає бачности грішить проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми і закатареню устної ями.

5120 нот. дол. свідочтв доказувє, що они додержують, що прирікають.

Пічка 20 і 40 сотинв.

Доза 80 сотинив.

набувати можна у всіх аптєках, дрогьєриях і ліпших корінних торговлєх. (15-31)

Наша наукова полеміка.

(Кілька слів правди д-рови Щуратови) (Дальше).

Рішучо мушу заперечити словам д-ра Щурата, начеб др. Пр. зробив мені закид «некритичности». Др. Пр. ані сего слова в цілій своїй критиці не ужив, ані такого закиду мені не зробив. Др. Прохаска замітив тільки «chwiejęność w sądzie» і то тільки в деяких випадках, а др. Щ. умисно стараєсь фалшом здіскредитувати цілу мою працю.

Дальше пише др. Щ., що мій рецензент закидає мені «брак панованя над зібраним материялом і поверховність гадок». Се після д-ра Щ. малоб знов відносити ся до цілої праці, отже знов промовчує др. Щ. слова д-ра Пр.: «Przytoczony poniekąd materiałem, nie umie czasami autor wyzłodić się z pod jego ciężaru». Ясна річ, що се дієсь тільки деколи і в деяких випадках. Так само фалшиво подає др. Щ., що др. Пр. закидає мені «поверховність гадок», підчас коли др. Пр. рад був в деяких равах бачити у мене оцінку фактів «z wyższego stanowiska», то є зважати на се, «że była to walka o zasady, a nie o osobę».

Промовчати всі заслуги праці автора, хоч рецензент уважає хибні зовсім маловажними супроти заслуг, отсе задача д-ра Щ. Праця не до позавидуваня! Отже промовчує др. Щ. вже сам вступ рецензії д-ра Пр., який авторови привносить честь: «Do najważniejszych tematów z historii litewskiej należą niezawodnie panowanie Zygmunta Kiejstutowicza. Zapomnęć nad bogatym materiałem, w naszych czasach ogłoszonym, ocenić jego wartość, dopeł-

nić wnioskami z tych źródeł wysnutymi, wiadomości współczesnych kronikarzy i historyków i przedstawić obraz panowania następcy Witolda i Swidygielły, oto zadanie, którego się podjął młody historyk... Podnieść należy na samym czele jasność i systematyczność pracy autora, już w samym ugrupowaniu przedmiotu występująca» (ст. 339—340). Се остатне речєнє аж надто ясно свідчить, як безпідставним є твердженє д-ра Щурата, начеб то др. Пр. закидає мені «брак лєогіки».

Як др. Щурат вміє справно фалшувати чийсь вислови, се ваглядно показуєсь в тим. Др. Пр. пише (ст. 345) о «wielkim zapale w dążeniu do wyśledzenia prawdy», се є, признає мені ту свєтлу прикмету, якою повинен відзначитись кожний историк. Др. Щ. зробив з сего закид про «будованє великих будов на віску». Чи так поступає чесний чоловік?

«Kwartalnik hist.» доступний у Львові для кожнє го, тож хто хоче наглядно переконатись, як др. Щ. з одної сторони фалшував, а з другої промовчував все те, що єму було не на руку, може там заглянути. А що др. Щ. промовчав найважнійший уступ з рецензії д-ра Пр., де він дає властиву оцінку варто сти моєї праці, тож я сей уступ дословно наведу (ст. 345): «Wszystkie te niedokładności ustępują przed zaletami pracy, której wartość polega nie tylko na tem, że jest pierwszą, rzetelną oceną działalności tego «dziwnego męża», jak współcześni w Prusiech nazywali Zygmunta, ale że w rezultatach badania posiada naprzód naukę historyczną (znaczyć cіль праці осягненя!). Autor okazał w swej monografii nie tylko znajomość źródeł i szczerę zamiłowanie przedmiotu, ale nadto rzetelne dążenie do prawdy, sąd umiarkowa-

ny, wielką pracowitość w licznych uwagach i ekskursach... Wartość pracy młodego historyka podnoszą także dokumenta unii z r. 1432, 1433, 1434 i 1437, chociaż już znane, ale tutaj po raz pierwszy z oryginałów ogłoszone niemniej jak i wyjątki z latopisca wielkich ks. lit. rękopisu poznańskiego».

Здаєсь мені, що красшої осудки годі собі побажати, та що она діскредитує не мене, а характеризує відповідно поступованє д-ра Щурата зі мною і виставляє єго особу в неконче гарнім свєтлі.

Не припускаю, щоб була невідомою д-рови Щуратови друга рецензия (др. Щ. як хоче, то все найде), на яку я рівнож гордий, дарма, що она д-рови Щ. не на руку. Написав її подібной спеціаліст тих часів др. Конечний в місячнику «Swiat Słowiański» (1906 р. ч. 21 за вересєнь, ст. 226—7). Не буду за собою промовляти; нехай промовляють други! Подаю отже вїмки з сєї рецензії, цїлість цікавий найде, де її вказано.

«Mamy przed sobą monografię, wytrzymującą najzupełniej wszelkie kryteria naukowe: metodę ścisłą, nie potrzebującą obawiać się najsurowszej krytyki (a tym менше «критики» д-ра Щурата!) i aparat naukowy, wyłożony przed czytelnikiem dokładnie; jest czego pogratulować autorowi i nauce ruskiej, która pozyskała w nim bardzo poważnego adepta i krzewiciela.

(Дальше буде).